

Instrukcja zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych

1. Charakterystyka prac pożarowo niebezpiecznych

Prace pożarowo niebezpieczne są to prace prowadzone przy użyciu ognia otwartego, jak spawanie, zgrzewania, lutowanie, cięcie przy użyciu palników, szlifierek kątowych oraz wszelkiego rodzaju czynności konserwacyjne, naprawcze lub remontowe prowadzone w strefach zagrożenia wybuchem lub na urządzeniach i instalacjach z gazami palnymi, cieczami łatwo zapalnymi, jeżeli w trakcie prowadzonych prac istnieje prawdopodobieństwo zainicjowania pożaru lub wybuchu .

2. Obowiązki użytkownika obiektu

Szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych, jak również warunki uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzenie określa zarządzający obiektem.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, zarządzający obiektem lub użytkownik tej części budynku, gdzie prowadzone będą prace oraz wykonawca robót jest obowiązany:

- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

3. Zasady zabezpieczania przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych

Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:

- wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
- prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,

- w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe,
- prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- zarządzający obiektem jest obowiązany przed rozpoczęciem prac, zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

4. Rodzaj przedsięwzięć mających na celu nie dopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu

Wskazania przeciwpożarowe w zakresie przygotowania budynków i pomieszczeń do wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych:

- budynki, pomieszczenia lub miejsca, w których mają odbywać się prace niebezpieczne pożarowo, należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- palne przedmioty lub niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac celem uniemożliwienia zainicjowania pożaru od spadających iskier,
- jeżeli warunek, o którym wyżej mowa nie może być spełniony, wszystkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem rozprysków przez osłonięcie, np. kocami gaśniczymi, arkuszami blach lub w inny skuteczny sposób,
- przed przystąpieniem do prac należy sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków,
- jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, kablone itp., należy je uszczelnić materiałami niepalnymi, celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków do sąsiednich pomieszczeń, bądź na inne kondygnacje,
- wszelkie kable, przewody elektryczne, gazowe oraz instalacyjne z izolacją palną powinny być zabezpieczone przed rozpryskami i uszkodzeniami mechanicznymi,

- wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonano prace malarskie lub inne, przy użyciu substancji łatwo zapalnych jest niedozwolone.

W miejscach dokonywania prac należy przygotować między innymi:

- pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki,
- materiały izolacyjne i osłaniające, niezbędne do zabezpieczenia prac,
- podręczny sprzęt gaśniczy.

Po zakończeniu prac w budynku, pomieszczeniu należy przeprowadzić dokładną kontrolę w miejscu ich prowadzenia i pomieszczeniach sąsiednich, celem stwierdzenia:

- czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy, jego otoczeniu lub w pomieszczeniach przyległych,
- czy nie występują oznaki tlenia się materiałów bądź inne wskazujące na możliwości zaistnienia pożaru,
- czy został zdemontowany sprzęt, wyłączony ze źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

Przed przystąpieniem do prac spawalniczych, niezależnie od spełnienia wcześniej określonych warunków należy:

- dokonać oceny zagrożenia pożarowego oraz określić niezbędne wymagania przeciwpożarowe, mające na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru albo wybuchu,
- wszelkie przedsięwzięcia, wskazania i sposoby zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych oraz osoby odpowiedzialne za ich zabezpieczenie należy ująć w „Poleceniu pisemnym wykonania pracy nr ...” wg wzoru (**załącznik nr 1**).

W trakcie ustalania wymagań przeciwpożarowych, podczas wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

- właściwości pożarowe składowanych, stosowanych materiałów oraz sposób i miejsce usunięcia ich poza budynek,
- usunięcie wszelkich zanieczyszczeń substancjami łatwo zapalnymi występującymi w danym budynku lub pomieszczeniu na posadzkach, ścianach, elementach konstrukcyjnych albo instalacjach,
- właściwe zabezpieczenie przed przedostaniem się rozprysków do tych miejsc i urządzeń, z których ze względów technicznych nie można usunąć materiałów palnych,

- sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiadujących z tymi, w których prowadzone są prace pożarowo niebezpieczne.

W odniesieniu do obiektu przyjmuje się następujące ustalenia:

Wszystkie prace pożarowo niebezpieczne, w tym prace spawalnicze należy wykonywać na polecenie pisemne, zgodnie z obowiązującą w tym zakresie instrukcją organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych.

Praktyka dowodzi, że pożary, których przyczyn należy szukać w nieprawidłowym sposobie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych, powstają najczęściej w obiektach gdzie prace wykonywane są doraźnie, systemem zleconym, przez firmy obce.

Dlatego uczestniczenie w przygotowaniu zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, przedstawicieli zarządzającego obiektem i użytkownika danej części budynku, jest tak istotne.